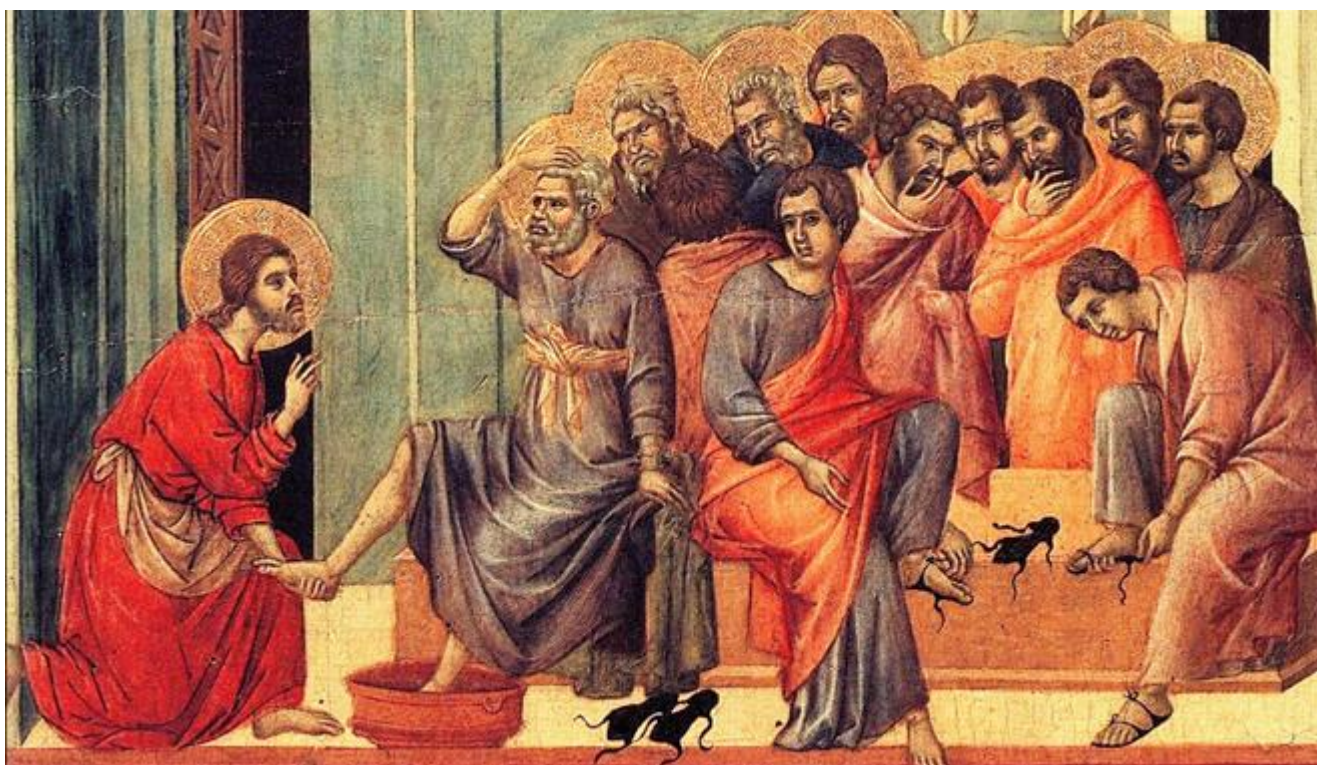

9.04.2020

WIELKI CZWARTEK

**Parafia Ewangelicko-Augsburska
w Krakowie**

Drodzy Siostry i Bracia w Chrystusie! Dziś w naszych domach świętujemy Wielki Czwartek. W tym dniu Jezus i jego uczniowie przebywali w Wieczerniku - to znaczy w miejscu, gdzie odbyła się Ostatnia Wieczerza. Chociaż nie możemy wziąć udziału w zgromadzeniu wiernych to dziś Bóg szczególnie zaprasza nas do domowej liturgii Słowa. Zapraszamy do wspólnej modlitwy każdą rodzinę i dom. Nie jesteście dzisiaj sami, ponieważ Duch Święty łączy nas w jeden Kościół. Przypominamy, że odpowiednim miejscem do odprawienia domowego nabożeństwa jest to, które pomieści wszystkich jego uczestników i w którym każdy będzie się dobrze czuł. Może być miejsce wokół stołu, przy którym spotykacie się podczas posiłku lub inne, które Wam odpowiada. Pośrodku stawiamy krzyż. Jeśli macie w domu tylko wiszący to zdejmijcie go ze ściany i połóżcie. Obok niech znajdzie się Pismo Święte, z którego będziecie czytać wyznaczone teksty. No i oczywiście zapalona świeca. Krzyż jest symbolem nadziei i zbawienia, Pismo Święte to żywe Słowo Boga, w którym Pan do nas przemawia, natomiast zapalona świeca symbolizuje obecność Ducha Świętego, który nas jednoczy. Jeśli nie macie w domu egzemplarza Pisma Świętego, to napiszcie proszę, a my postaramy się Wam je dostarczyć. Domowy Kościół ma swojego pasterza w osobie najstarszego z domowników. Pełni on/ona rolę celebransa, czyli tego, który prowadzi liturgię nabożeństwa. Do odprawienia domowej liturgii możemy zaprosić wszystkich domowników, dzieląc czytania i modlitwy między uczestników. Do prowadzącego/celebransa, należy rozpoczęcie liturgii od wezwania imienia Trójcy Świętej, prowadzenie w wyznaniu wiary oraz końcowe błogosławieństwo. W przygotowanym porządku umieszczone są teksty biblijne (wg przekładu Biblii Ekumenicznej), modlitwy, Wyznanie Wiary oraz teksty pieśni. Akompaniament znajdziecie na stronie naszej parafii pod adresem: <http://krakow.luteranie.pl/kultura/akompaniament/> Aby z niego skorzystać należy wprowadzić w zakładce „filtr” numer pieśni podany w porządku nabożeństwa. W agendzie znajdziecie także tekst kazania, który dostępny będzie w formie nagrania na naszej stronie Facebook. Kościół powierza każdej i każdemu z nas służbę Słowa i świadectwo wiary, do którego jesteśmy powołani sakramentem Chrztu Świętego. Dlatego wszystko co robimy, czynimy w imieniu Jezusa Chrystusa! Soli Deo Gloria - Jedynie Bogu Chwała! Złączeni w modlitwie oraz z życzeniami Bożego Pokoju –

dk Wiktoria Matloch i ks. dr Roman Pracki

Celebrans:

W imię Boga, Ojca i Syna i Ducha Świętego

Uczestnicy wykonują zgodnie ze swoją tradycją znak krzyża na czole, ustach i piersiach, lub trzy małe krzyże, po czym odpowiadają razem:

Jak było na początku teraz i zawsze, na wieki wieków. Amen

• Hasło dnia:

PAN upamiętnił swoje cuda, jest łaskawy i miłosierny. (Ps 111,4)

• Pieśń 409

1. Przywdziej, duszo, strój odświętny, wznies nad ten padół smętny, porzuć mrok, choć w świetle dziennym, blaskiem rozjarz się promiennym. Bowiem Pan twój, co rad zbawia, stół godowy ci zastawia. Pan co w niebie ma swe włości, w sercu Twoim dziś zagości.

2. Duszo Jemu poślubiona, w Oblubieńca śpiesz ramiona. Czy nie słyszysz dzisiaj Jego głosu u wrót serca swego? Śpiesz i otwórz Mu w pokorze, padnij w proch przed stopy Boże i powitaj swego Pana, już na wieki Mu oddana.

3. Duch zamiera mój z pragnienia, żądny z Tobą połączenia. Ileż razy łyżę swe piłem, gdy za szczęściem Twym tęskniłem! Jakaż trawi mię tęsknota, Jezu, Książę Ty żywota, abym Tobą nasycony z nędzy wszelkiej był zwolniony.

4. Za tą świętą tajemnicą, Twą Wieczerzą, łask krynicą, tęsknię sercem wskroś przejętym, słodką żądzą, lękiem świętym. Pragnąc z Tobą żyć w jedności i czuć słodycz Twej miłości, wołam szczęśny: Któż jest w stanie zgłębić Twój majestat, Panie?

5. Jezu, słońce me promienne! Jezu, źródło łask bezdenne! Jezu, życia mego tchnienie, zdroju światła, me pragnienie! Twoje stopy łzami roszę, daj mi godnie spożyć, proszę, chleb żywota z nieba dany, ku zbawieniu mi zesłany.

6. Jezu, Ty żywota chlebie, daj, bym godnie przyjął Ciebie. Niech nie spotka mnie karanie za niegodne spożywanie! Daj, bym Tobą pokrzepiony, w Twej miłości utwierdzony, tak jak teraz, tu na ziemi, w niebie gościem był z świętymi.

Psalm dnia: Ps 111

1. Alleluja!

Będę wysławiał PANA z całego serca
w radzie prawych i w zgromadzeniu.

2. Wielkie są dzieła PANA,
godne zgłębiania przez wszystkich, którzy je miłują.

3. Jego czyny są wspaniałe i dostojne,
Jego sprawiedliwość trwa na wieki.

4. PAN upamiętnił swoje cuda,
jest łaskawy i miłosierny.

5. Karmi tych, którzy się Go boją,
pamięta na wieki o swoim przymierzu.

6. Pokazał swemu ludowi potęgę dzieł swoich,
gdy oddał mu posiadłość narodów.

7. Jego dzieła to prawda i sprawiedliwość,
niezmienne są wszystkie Jego przykazania,

8. ustalone na wieki, na zawsze,
wypełniane wiernie i szczerze.

9. Swemu ludowi zesłał odkupienie,
na wieki ustanowił swoje przymierze.

Jego imię jest święte i pełne grozy.

10. Bojaźń PANA jest początkiem mądrości.
Roztropni są ci, którzy tak postępują.

Jego chwała trwa na wieki.

• Modlitwa

Módlmy się:

Boże pokoju i łaski! Dziękujemy Ci za Syna Twojego, który pamiętając o nas siebie złożył w ofierze. Pamiątkę tego poświęcenia przekazał nam Zbawiciel w Sakramencie Wieczerzy Świętej. Prosimy Cię Panie, poświęć przez Ducha swojego każde serce spragnione widzialnego znaku Twojej miłości. Wielbimy imię Twoje Panie Jezu który jesteś prawdziwym Chrystusem w jedności z Ojcem i z Duchem Świętym, prawdziwy Bóg, który żyje i króluje na wieki wieków. Amen

• Czytania

Lekcja apostołska: 1 Kor 11, (17-22) 23-26 (27-29.33.34a)

17. To zaś nakazując, nie pochwalam, że schodzicie się nie dla waszego pożytku, ale dla waszej szkody. 18. Najpierw bowiem słyszę, że gdy się schodzicie jako Kościół, powstają między wami podziały, i po części temu wierzę. 19. Zresztą nawet muszą być rozłamy między wami, aby się okazało, którzy spośród was są wypróbowani. 20. Gdy się więc schodzicie w jednym miejscu, nie spożywacie Wieczery Pańskiej. 21. Każdy bowiem niezwłocznie zabiera się do spożywania własnej wieczerzy, i jeden jest głodny, a drugi pijany. 22. Czy nie macie domów, aby jeść i pić? Albo czy chcecie znieważać Kościół Boży i upokarzać tych, którzy nic nie mają? Cóż mam wam powiedzieć? Czy mam was pochwalić? Nie, za to nie pochwalam. 23. Ja bowiem otrzymałem od Pana to, co też wam przekazałem, że Pan Jezus tej nocy, której został wydany, wziął chleb 24. i po dziękczynieniu połamał i powiedział: To jest Moje ciało za was wydane. To czyńcie na Moją pamiątkę. 25. Podobnie po wieczerzy wziął także kielich, mówiąc: Ten kielich jest Nowym Przymierzem w Mojej krwi. To czyńcie, ile razy będziecie pić, na Moją pamiątkę. 26. Ile razy bowiem spożywacie ten chleb i pijecie kielich, śmierć Pana głosicie, aż przyjdzie. 27. Dlatego też, kto spożywa chleb i pije kielich Pana niegodnie, dopuszcza się grzechu przeciw Ciału i Krwi Pana. 28. Niech więc człowiek bada samego siebie i wtedy spożywa z tego chleba i pije z tego kielicha. 29. Kto bowiem spożywa i pije nie zważając na Ciało, spożywa i pije własne potępienie. 33. Tak więc, moi bracia, gdy się schodzicie, aby spożywać Wieczerzę, czekajcie jedni na drugich. 34a. Jeżeli ktoś jest głodny, niech zje w domu, abyście się nie schodzili ku potępieniu.

Graduale:

Po tym wszyscy poznają, że jesteście Moimi uczniami, jeśli będziecie się wzajemnie miłowali. Amen. (J 13,35)

Ewangelia: J 13, 1-15. 34. 35

1. Przed świętem Paschy Jezus, wiedząc, że nadeszła Jego godzina, aby przeszedł z tego świata do Ojca, umiłował swoich w świecie, i to umiłował ich do końca. 2. Podczas wieczerzy, gdy w sercu Judasza, syna Szymona Iskarioty, diabeł wzniecił zamiar, aby Go wydać, 3. Jezus, wiedząc, że Ojciec dał Mu wszystko w ręce i że

od Boga wyszedł i do Boga idzie, 4. wstał od stołu, złożył szaty, wziął prześciera-
dło i nim się przepasał. 5. Potem nalał wody do misy i zaczął myć nogi uczniów, i
wycierać prześcieradłem, którym był przepasany. 6. Podszedł do Szymona Piotra.
Ten powiedział do Niego: Panie, Ty mi będziesz mył nogi? 7. Jezus mu oznajmił:
Tego, co Ja czynię, ty teraz nie rozumiesz, zrozumiesz to później. 8. Powiedział
Mu Piotr: O nie, nie będziesz nigdy mył moich nóg. Odpowiedział mu Jezus: Jeśli
cię nie umyję, nie będziesz miał udziału ze Mną. 9. Powiedział więc do Niego
Szymon Piotr: Panie, nie tylko moje nogi, ale także ręce i głowę. 10. Odpowiedział
mu Jezus: Wykąpany nie ma potrzeby się umyć, chyba że nogi, bo cały jest czysty.
I wy jesteście czyści, ale nie wszyscy. 11. Wiedział bowiem, kto ma Go wydać,
dlatego powiedział: Nie wszyscy jesteście czyści. 12. Kiedy umył im nogi, założył
szaty, znowu zajął miejsce przy stole i powiedział do nich: Czy rozumiecie, co
wam uczyniłem? 13. Wy nazywacie Mnie Nauczycielem i Panem i dobrze mówicie,
bo Nim jestem. 14. Jeśli więc Ja, Pan i Nauczyciel, umyłem wam nogi, to i wy
powinniście sobie nawzajem umywać nogi. 15. Dałem wam przykład, abyście i
wy czynili, co Ja wam uczyniłem. 34. Nowe przykazanie wam daję, abyście się
wzajemnie miłowali. Jak Ja was umiłowałem, tak i wy miłujcie jedni drugich. 35.
Po tym wszyscy poznają, że jesteście Moimi uczniami, jeśli będziecie się wzajem-
nie miłowali.

• Apostolskie wyznanie wiary

Razem z całym Kościołem Chrystusowym wszystkich wieków, który gromadzi
się dziś w wielu domach, wyznajmy naszą wiarę w Trójjedynego Boga, Ojca,
Syna i Ducha Świętego:

Wierzę w Boga, * Ojca Wszechmogącego, * Stworzyciela nieba i ziemi. *

I w Jezusa Chrystusa, Syna Jego jedynego, Pana naszego, * który się począł z
Ducha Świętego, * narodził się z Marii Panny, * umęczon pod Poncjuszem Piła-
tem, * ukrzyżowan, umarł i pogrzebion, * zstąpił do piekieł, * trzeciego dnia
zmartwychwstał, * wstąpił na niebiosa; * siedzi po prawicy Boga, Ojca Wszech-
mogącego, * skąd przyjdzie sądzić żywych i umarłych.

* Wierzę w Ducha Świętego, * święty Kościół powszechny, * społeczność świę-
tych, * grzechów odpuszczenie, * ciała zmartwychwstanie * i żywot wieczny.

Amen

• Pieśń 564

1. Serca razem połączone w Bogu pokój znaleźć chcą! Miłość swą, rozpromienione, niech ku Zbawcy w górę ślą. Jezus głową, my członkami, Światłem On, w nas odblask łni; On jest Mistrzem, my uczniami, on jest nasz, a Jego my.

2. Pójdźcie, dzieci łaski, pójdźcie, którzyście w przybytku tym. Wierną miłość Mu ślubujcie, wznówcie swe przymierze z Nim. Gdy miłości łańcuch słaby, gdy wam brak stałości, sił, proście Mistrza o to, aby przezeń znów wzmocniony był.

3. Dokładajcie więc starania, by miłować braci swych; Niechaj nikt się z was nie wzbrania, by swe życie dać za nich. Tak nas Pan miłował wiernie, przelewając swoją krew; Jakże boli go niezmiernie, gdy was, braci, dzieli gniew.

4. Alleluja, jak głęboka i jak wielka łaska ta; nieudolne nasze oko w serce Boże spojrzeć ma! Wszystkich duchów Ojciec prawy, niezgłębionych cudów cud, niewidzialny Mistrz łaskawy zszedł, by Go wyczuwał lud.

5. Zjednocz, Przyjacielu miły, tych, co się Twoimi zwą; niech się łączą bratnie siły, aby pełnić wolę Twą. Niech nas szczerza prawda spoi, Tyś nią jest w istocie swej; świętą jaśnią chwały swojej życie nam rozświecić chciej.

6. Tyś, Miłości, przykazała miłość pełnić, w wierze trwać. Dusza jednak tak ospała; chciej w nas nowe życie wlać. Zapal wszystkich serc płomienie, aby świat ten widział wciąż, żeśmy jedno pokolenie, godne jako jeden mąż.

7. Jak Ty z Ojcem zjednoczony, tak i nas zjednoczyć chciej, by się nie czuł zagubiony nikt, kto jest z owczarni Twej. Niech jedynie Twą miłością serca nasze świecić chcą; wtedy pozna świat z łatwością, żeśmy uczniów rzeszą Twą.

• Kazanie

Łaska Pana Jezusa Chrystusa i miłość Boga, i społeczność Ducha Świętego niech będzie z wami wszystkimi (2 Kor 13,13).

II – 2 Mż 12, 1-4 (5) 6-8 (9) 10-14

1. PAN powiedział do Mojżesza i Aarona w ziemi egipskiej: 2. Ten miesiąc będzie dla was początkiem miesięcy. Będzie on dla was pierwszym miesiącem roku. 3. Powiedzcie całemu zgromadzeniu Izraela: dziesiątego dnia tego miesiąca każdy weźmie sobie baranka dla swojej rodziny, baranka dla domu. 4. A jeżeli rodzina będzie zbyt mała, żeby zjeść całego baranka, niech weźmie go wspólnie z sąsiadem, mieszkającym najbliżej, aby liczba osób była odpowiednia. Na baranka powinno przypaść tyle osób, ile będzie mogło go zjeść. 5. Ma to być baranek bez

skazy, jednoroczny samiec, wybierzecie go z baranków lub z kozłat. 6. Zachowacie go aż do czternastego dnia tego miesiąca. Wtedy o zmierzchu zarżnie go całe zgromadzenie Izraela. 7. Wezmą jego krew i pokropią odrzwia i nadproże w domach, w których będą go jedli. 8. Tej nocy będziecie jeść mięso upieczone w ogniu, będziecie je jeść z praśnymi chlebami i gorzkimi ziołami. 9. Nie będziecie z niego jeść nic surowego i gotowanego w wodzie, tylko upieczone na ogniu, z głową, nogami i wnętrznościami. 10. Do rana nic z niego nie zostawicie, a to, co zostanie z niego do rana, spalicie w ogniu. 11. Tak będziecie go jeść: będziecie mieli przepasane biodra, sandały na nogach i laskę w ręku. Będziecie go jeść w pośpiechu. To jest Pascha dla PANA. 12. Tej nocy przejdę przez ziemię egipską i pozabijam wszystko, co pierwotne w ziemi egipskiej – od człowieka aż po bydło, i dokonam sądu nad wszystkimi bogami Egiptu. Ja – PAN. 13. Krew na domach, w których mieszkanie, będzie dla was znakiem. Gdy zobaczę krew, przejdę obok was i nie dotknie was plaga zniszczenia, którą uderzę ziemię egipską. 14. A ten dzień będzie dla was pamiątką, będziecie go obchodzić jako święto PANA. Po wszystkie pokolenia, obchodzenie tego święta będzie trwałym przepisem.

Drodzy Siostry i Bracia, w okresie epidemii oraz ograniczonych możliwości odbywania nabożeństw, szczególnie przykrym jest pozbawienie nas możliwości wspólnego przeżywania sakramentu Komunii Świętej. Mamy jednak przywilej wspólnej modlitwy i czytania Słowa Bożego. Ostatnia Wieczerza to wspomnienie Paschy (w j. hebrajskim פסח oznacza „przejście nad”), czyli dnia, w którym hebrajscy niewolnicy zamknęli się w swoich domach, naznaczyli drzwi krwią baranka i spożyli wieczerzę, natomiast anioł śmierci przeszedł ponad nimi, a oni doznali ocalenia. Wieczerza Sederowa w Judaizmie jest wspomnieniem tamtych wydarzeń po dzień dzisiejszy. Ostatnia Wieczerza Jezusa jest z jednej strony wspomnieniem dawnych, proroczych wydarzeń a z drugiej zapowiedzią nowej ofiary, w której barankiem paschalnym będzie On sam. Dziś jesteśmy jak Hebrajczycy zamknięci w domach, doświadczający niepewności, smutku i złości. Tym bardziej chcemy zawołać „Maranatha! Przyjdź Panie Jezu!”. Zanim ponownie spotkamy nie w kościołach i kaplicach na wspólnej Eucharystii czyli dziękczynieniu, proponuję rekolekcje i wspólny namysł nad istotą Sakramentu Ołtarza. Przez ostatni rok, razem z ks. dr. Adamem Maliną, prof. Jerzym Sojką i diakon Wiktoria Matloch, opracowywaliśmy zagadnienia teologii Komunii w kontekście przystępowania do

niej ochrzczonych dzieci w wieku przedkonfirmacyjnym. Efektem tej pracy były m. in. nowe porządki liturgiczne nabożeństw rodzinnych ze spowiedzią i Komunią Świętą, które zostały już wprowadzone przez Synod naszego Kościoła do powszechnego użytku. Dziś jednak chcę podzielić się z Wami jeszcze innymi przemyśleniami, które pierwszy raz opublikowane zostały w roku 2005 w książce „To czyńcie na moją pamiątkę - Eucharystia w perspektywie ekumenicznej” pod redakcją ks. prof. Leonarda Górki.

SAKRAMENT

Wieczerza Pańska w Kościele Ewangelicko-Augsburskim (lutrańskim), nazywana jest także Sakramentem Ołtarza, Komunią Świętą lub Sakramentem Ciała i Krwi Pana Jezusa a także, choć rzadko: Eucharystią – czyli dziękczynieniem od greckiego słowa *εὐχαριστεῖν* - dziękczynienie. Komunia obok Chrztu jest jednym z dwóch sakramentów, które ustanowił sam Chrystus, z którego to powodu obydwie znaki łaski, mają wyjątkowe znaczenie w ewangelicyzmie. Dla ewangelików – luteran, sakrament spełnia funkcję znaku potwierdzającego zbawczą wolę Boga wobec człowieka – najpierw w głoszonej Ewangelii dowiadujemy się o planie zbawienia, o miłości i ofierze Jezusa Chrystusa na krzyżu, przez nią działa Duch Święty wzbudza w nas wiarę, co w końcu przygotowuje nas na spotkanie ze Słowem, które stało się Ciałem. Wierzymy, że Bóg działa przez sakramenty, które spełniają funkcje pieczęci, tak jak w codziennym życiu, gdy otrzymujemy oficjalny dokument, który bez pieczęci danej instytucji i podpisu upoważnionej osoby nie jest ważny, tak w Kościele potwierdzeniem i uwiarygodnieniem dla Dobrej Nowiny, jaką głoszą nam kaznodzieje, jest bezpośrednie dotknięcie Boga w sakramencie, w którym pod widzialnymi znakami otrzymujemy niewidzialną łaskę. Luteranizm pozostał wierny pogładowi świętego Augustyna – Ojca Kościoła, który głosił, że: *gdy Słowo dołącza się do zewnętrznej rzeczy, powstaje sakrament*. Dokonując najbardziej możliwego skrótu możemy powiedzieć, że sakrament to znak oraz Słowo. Przy czym pamiętamy, iż widzialny znak woda w Chrzcie oraz chleb i wino w Komunii – zyskują swą rangę dotknięcia łaski nie ze względu na kapłańską posługę duchownego, czy specyficzny rodzaj używanego wina lub chleba – lecz przez Słowo Chrystusowe: nakaz i obietnicę zbawienia, które są z nim związane i dzięki którym woda, wino i chleb stają się sakramentem.

POSIŁEK

Ustanowienie Wieczerzy Pańskiej przez Jezusa wpisuje się w kontekst relacji, jakie rządzą biblijną wspólnotą stołu – gdzie gość zaproszony do wspólnego posiłku staje się domownikiem. Na kartach Ewangelii znajdujemy przynajmniej kilka miejsc, w których Jezus zasiada do stołu ze swymi uczniami, zawsze jest to wielkie święto i znamienite wydarzenie dla wszystkich obecnych. Wtedy zazwyczaj Jezus wypowiada ważne sentencje np. jak ta w ostatnią niedzielę o kobiecie, która wszystko poświęciła aby go namaścić olejkiem nardowym przed śmiercią. Gdy wieść o działalności Mesjasza rozeszła się po całym kraju, wszędzie gdzie się udawał, był oczekiwanym gościem, witano go u bram miasta, słuchano jego nauki na placach a następnie zapraszano do domów. Obrazem tego może być także historia Zaheusza zapisana przez ewangelistę Świętego Łukasza 19,1-10, w której Jezus zyskuje sobie nieprzychylność faryzeuszy, ze względu na przyjęcie gościny pod dachem poborcy podatków i przełożonego celników. Człowiek taki utożsamiany był z grzesznikiem, gdyż był religijnie nieczysty a ponadto wysługiwał się rzymskiemu okupantowi. Jezus nie bacząc na pomówienia zasiada do wieczerzy z tymi, którzy powszechnie uważani są za grzeszników, dając tym samym znak zaproszenia, dla tych, którzy wstydząc się swego życia unikają Kościoła, jako miejsca spotkania z Jezusem przy Jego stole (Mk 2,15-17). Podczas posiłku dochodzi także do spotkania Jezusa z Marią Magdaleną, jest też częstym gościem w domu Marty i Marii oraz ich brata Łazarza, którego nazywa swym przyjacielem. Przy okazji takiej właśnie wizyty Zbawiciel wypowiada znamienne słowa o zmartwychwstaniu i zbawieniu, po czym przywraca leżącego od trzech dni w grobie Łazarza do świata żywych. Obecność Jezusa w domach i jego uczestnictwo w posiłku, to znak dla każdego z nas – przez zaproszenie naszych przyjaciół do wspólnego posiłku, nadajemy im rangę naszych domowników – gdy sami korzystamy z zaproszenia, honor ten spotyka i nas. Ludzie czasami przesyłają sobie nawzajem odrobinę jedzenia. Czasami jest to kawałek ciasta albo słoik bigosu lub zupy. To wyjątkowe znaki pamięci i miłości w których dzielimy się pamięcią o sobie nawzajem i zaproszeniem do wspólnego posiłku. Wyjątkowy charakter ma Ostatnia Wieczerza, którą celebruje Jezus, jest to dziękczynienie (eucharystia) za życie wszystkich pierwotnych hebrajczyków w przeddzień wyjścia z Egiptu – w kontekście pogromu betlejemskich niewiniątek, Jezus w wieczerzy paschalnej, a przez to także w Sakramencie Ołtarza, jawi się jako nowy Mojżesz wyprowadzający z niewoli

swój lud. Wieczera a na jej zakończenie przełamanie chleba i pobłogosławienie i wina to ostatni znak przed ostatecznym przejściem z niewoli do wolności.

UNIŻENIE I SŁUŻBA

Dodatkowym motywem przynależącym do Wieczernika - czyli miejsca w którym sprawowana była Ostatnia Wieczera, jest zdarzenie, które przywołuje ewangelista święty Jan, mianowicie umycie nóg uczniom. Znak, który przemilczeli pozostali ewangelisci wskazuje na uniżonego Jezusa arcykapłana-sługę wszystkich, który wyznacza służbę swym uczniom wobec bliźnich. W tym kontekście duchowny sprawujący sakrament, to przede wszystkim sługa społeczności w której pełni swoje powołanie, domownikami Stołu Pańskiego są tu wszyscy zaproszeni: spragnieni i głodni chrystusowej łaski. Podobnie komunijny chleb przywołuje na myśl pokarm (manę), jaką hebrajscy uchodźcy żywili się każdego poranka na pustyni – jest on lekarstwem dla naszego ciała i duszy, dlatego Kościół zaleca przystępowanie do sakramentu tak często, jak tego potrzebujemy i jak to możliwe. Eucharystia, która wyrosła z tradycji dziękczynnej żydowskiej paschy, jest społecznością stołu, w której łączy wszystkich potrzeba uzdrawiającego dotknięcia Boga, dziękczynienie za ofiarę Jezusa, w którym to posiłku On sam przełamuje z nami chleb i pije z jednego kielicha. Wieczera Pańska to społeczność głodnych i spragnionych wszystkich, którzy odczuwają jakikolwiek brak lub strach, z samym Chrystusem, który nas syci, leczy i napełnia łaską. Trudno sobie wyobrazić sytuację większego pragnienia spotkania, którą możemy odczuwać w Wielkim Tygodniu 2020 roku. Dlatego tym bardziej potrzebujemy Słowa otuchy i bliskości. Wieczera jest spotkaniem, w którym dziękujemy za łaskę zbawienia i zarazem przynosimy swój głód w nadziei otrzymania pokrzepienia. Dlatego w tej wyjątkowej sytuacji, w której się znaleźliśmy, należy przypomnieć o świętości każdego posiłku, jaki spożywamy bez wyjątku. Kościół zaleca zmówienie modlitwy stołowej przed i po posiłku. W niektórych domach, gdzie do posiłku zasiada cała rodzina, odczytuje się także Słowo Boże przeznaczone na ten dzień – taka wspólnota stołu nie jest co prawda sakramentem w teologicznym tego słowa znaczeniu, lecz wskazuje ona na niedzielną Komunię, do której powinniśmy starać się przystępować całą rodziną. Obecność Ciała i Krwi Jezusa pod postacią komunijnego chleba i wina jest realna i rzeczywista, który to aspekt sakramentu ma najbardziej doniosłe znaczenie. Przystępując do Komunii, spotykamy Zbawiciela,

który, działa dla naszego zbawienia, odpuszczając grzech, uświęcając i posilając. W obecnej chwili nasz codzienny, powszedni posiłek złączony z modlitwą i dziękczynieniem jest także ważnym pokarmem duszy i ciała.

SPOTKANIE CAŁEGO KOŚCIOŁA

Komunijny, czyli wspólnotowy charakter sprawia, że spotykając zmartwychwstałego Chrystusa, mamy poprzez niego społeczność Stołu Pańskiego z całym Kościołem. Pozostając w izolacji naszych domów, mamy wspólnotę komunijnego postu i pragnienia spotkania, gdy skończy się czas społecznej kwarantanny. Dlatego w tym wyjątkowym czasie należy pamiętać, że Eucharystia to nie magiczna obecność Chrystusa w komunijnym chlebie i winie, lecz Słowo Życia, którego chleb i wino są widzialnym znakami. W Sakramencie Ołtarza, a więc w przesłaniu zwycięstwa życia nad śmiercią, spotyka się cały Kościół będący społecznością wszystkich ochrzczonych i wierzących, ponad wyznaniowymi podziałami oraz ponad czasem i przestrzenią. Stąd wynika przekonanie o eucharystycznej komunii Kościoła mimo doczesnych i czasowych podziałów, oraz z tego samego powodu wspólnoty z tymi, którzy „zasnęli w Panu”. W ten sposób Eucharystia jawi się nam jako stół, którego krańców nie sposób określić, a za którym zasiadają ci, którzy byli, którzy są i czeka tu także miejsce na tych którzy zasiadą do Wieczery Pańskiej w przyszłości – sam Bóg w Jezusie Chrystusie przełamuje tutaj chleb i rozlewa wino, łącząc śmiertelnych swym ciałem i ze swą nieśmiertelnością w jeden żywe ciało-organizm Kościoła w który przelewa swą krew i jest z nim organicznie połączony. Tym samym możemy mówić o wspólnym odczuwaniu całej społeczności Kościoła – gdzie jak w ciele ból i radość jednego staje się nieszczęściem i glorią wszystkich.

PRZYGOTOWANIE

Tak doniosła chwila, jaką jest spotkanie z Panem Kościoła, wymaga odpowiedniego przygotowania, aby nie zlekceważyć świętego sakramentu, przed takim, bowiem postępowaniem przestrzega apostoł święty Paweł (por. 1 Kor 11,27-29), praktykuje się różne zwyczaje, mające na celu przygotowanie do odpowiedniego przyjęcia sakramentu. Ks. Jan Motyka w podręczniku dla konfirmantów różni przygotowanie zewnętrzne i wewnętrzne. Zaleca mianowicie unikanie

wszystkiego, co dozwolone i moralnie poprawne, lecz mogłoby niepotrzebnie zaprzątać umysł, np. nocne oglądanie telewizji w przeddzień przystąpienia do sakramentu, czy zażywanie innych rozrywek. Racjonalne rozplanowanie zajęć, ma pomóc w znalezieniu czasu na zagłębienie się w siebie, wewnętrzne wyciszenie i modlitwę. Pożyteczny jest też kilkugodzinny post eucharystyczny, choć nie jest on obowiązkowy, należy do powszechnej tradycji Kościoła. Daleko bardziej ważne jest jednak przygotowanie wewnętrzne, które polega na dokładnym przyjrzeniu się swemu życiu i porównaniu go z Bożymi przykazaniami – w ten sposób rodzi się w nas skrucha i chęć poprawy. Osobista modlitwa i prośba o przebaczenie i wsparcie w powziętej chęci poprawy są odpowiednim przygotowaniem na przyjęcie Ciała i Krwi Pana. Chodzi bowiem nie tyle o kęs kruchego opłatka i łyk wina, ale o przyjęcie w tym znaku całego przesłania o wiecznej miłości Boga w Chrystusie.

SPOWIEDŹ

Jednym z elementów przygotowania do niedzielnej Komunii Świętej jest spowiedź. Choć nie jest ona uważana za odrębny sakrament, to nie umniejsza to jej znaczenia, jaki ma wyznawanie grzechów dla chrześcijanina. W odczuciu innych chrześcijan spotkać się można z przekonaniem, iż forma spowiedzi, jaka przeważa w Kościele luterańskim, łagodniej obchodzi się z jego wyznawcami, gdyż w miejsce spowiedzi usznej – osobistej w konfesjonale, praktykuje się spowiedź powszechną i ogólne rozgrzeszenie łac. *absolutio generalis*. Pogląd taki jest jednak mylący, gdyż mimo takiej praktyki i braku konfesjonałów, luteranie korzystają także z formy spowiedzi usznej, która przed lub po nabożeństwie odbywa się w przykościelnej zakrystii, a w niektórych starych kościołach spotkać można także konfesjonały. Ks. dr Marcin Luter w *Małym Katechizmie*, podaje sposób indywidualnej spowiedzi, właściwy dla każdego powołania. Księża ewangelickich obowiązuje także obowiązek zachowania tajemnicy spowiedzi, który obok wierności Pismu Świętemu i wyznaniu, ślubują w dniu ordynacji przed biskupem. Wyznanie grzechów i rozgrzeszenie jest integralną częścią luterańskiego nabożeństwa komunijnego, ma ono wymiar oczyszczający, który sprawia, że obmyci łaską Chrystusa jesteśmy przygotowani na spotkanie z Nim w Sakramencie Ołtarza. W wielu ewangelickich domach, tam gdzie hołduje się dawnym tradycjom przystępowania do komunii całą rodziną, oprócz eucharystycznego postu, wszyscy domownicy przepraszają się nawzajem przed wyjściem do kościoła – co jest swego rodzaju

aktem „domowej pokuty” i przebaczenia. Grzesznikiem pozostaje się, bowiem tak długo, jak ze swym grzechem pozostaje się sam na sam. O winie nie sposób zapomnieć, można oczywiście próbować z nią żyć lub nawet zapomnieć, ale dopiero wyznanie winy uwalnia człowieka – w akcie pokuty idziemy pod krzyż, gdzie Bóg w Jezusie sam na siebie bierze potencjalną karę i potępienie, ofiarując łaskę przebaczenia i życie wieczne.

ZNAK JEDNOŚCI

Należy podkreślić, iż Kościół Ewangelicko-Augsburski praktykuje otwartą formułę sakramentu, nie ograniczając tej wspólnoty jedynie do Kościołów wyrosłych Reformacji. Luteranie deklarują swą otwartość do siostrzanej i braterskiej wspólnoty także z pozostałymi Kościołami będącymi członkami Polskiej Rady Ekumenicznej oraz z Kościołem Rzymskokatolickim. Od strony praktycznej Prawo Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego dopuszcza do sakramentu Stołu Pańskiego na równorzędnych prawach współmałżonków ewangelików nie będących członkami Kościoła, którzy zawarli ślub w Kościele luterańskim, czyli tak zwane małżeństwa mieszane. Ponadto na zasadzie „gościnności eucharystycznej” duchowni luterańscy nie odmawiają wspólnoty eucharystycznej każdemu, kto wierzy w słowa „za was się daje i za was się wylewa”, oraz wyznaje obecność ciała i krwi Pana Jezusa pod postaciami chleba i wina. Kościoły luterańskie posiadają w większości (w tym także w Polsce) apostołską sukcesję wiary, powołania, modlitwy i nakładania rąk, która została uznana przez Wspólnotę Anglikańskiego. W wyniku wieloletnich rozmów ekumenicznych luteranie praktykują wspólnotę eucharystyczną z Kościołem Ewangelicko-Reformowanym i Ewangelicko-Metodystycznym, oraz ze Wspólnotą Anglikańską i Kościołami Starokatolickimi. W wyniku tych uzgodnień nie tylko wierni poszczególnych Kościołów mogą uczestniczyć w nabożeństwach bratnich wspólnot, w tym także w Eucharystii, ale także uznawana jest kapłańska posługa duchownych. Żyjemy nadzieją, iż w niedalekiej przyszłości chrześcijanie wszystkich tradycji będą mogli przełamać jeden chleb i pić z jednego kielicha wspólnie przystępując do Komunii, co stanie się najdobitniejszym znakiem jedności Kościoła.

Sakrament Wieczerzy Pańskiej jest przede wszystkim znakiem, zwiastowania Słowa o zwycięstwie życia nad śmiercią. Niewolnicy zostają wyzwoleni, węc-

drowcy osiągają cel swej podróży, przestraszeni zyskują spokój a chorzy uzdrowienie. Dzieję się to wszystko za sprawą Ducha Świętego, który skutecznie działa przez Słowo Boże. Ono niech dziś będzie przepaską na twoim czole i na ramieniu i na drzwiach twojego domu. Bóg złożył na tobie pieczęć swojego zbawienia i wpisał twoje imię do księgi życia wiecznego. Amen.

• Pieśń 438

1. Z głębokiej nędzy, w grzechu mym do Ciebie wołam, Panie! Ach, w miłosierdziu wielkim swym wysłuchaj me błaganie! Bo jeśli chcesz nasz każdy błąd po sprawiedliwy wziąć swój sąd, któż wtedy się ostoï?

2. Me grzechy tylko łaska Twa przebaczy mi obficie; daremna jest zasługa ma jak i najlepsze życie. Bo czym się człek pochłubić chce? Wszak Ciebie bać powinien się, o łaskę błagać każdy.

3. Na litość Twą się całkiem zdam, nie liczę na me czyny, mą ufność tylko w Tobie mam, że mi odpuścisz winy, jak mi przyrzeka słowo Twe; toć ma pociecha, światło me, nadzieję w nim pokładam.

4. A choćbym ciężko boleć miał od zmierzchu aż do rana, w ufności jednak będę trwał, że pomoc mam u Pana. Tak, prawy Izraelu, bądź odrodzon z Ducha, Nim się rządź i ufaj Bogu stale.

5. Choć ogrom wielki naszych win, możniejsza łaska Boska, choć grzeszny każdy ludzki czyn, ratować Jego troska. On, dobry Pasterz, owce swe wybawić i odkupić chce od nieprawości wszelkich.

• SPOWIEDŹ

Pismo Święte uczy nas pokory i wyznania grzechów. Bóg jest przebaczeniem i łaską. On nie będzie ci wypominał zdrożnych myśli, obelżywych słów i pożałowania godnych czynów. W Psalmie 51. Dawid modlił się do Boga takimi słowami:

Ps 51, 3-5. 11-14

3. Boże, zmiłuj się nade mną w swojej łaskawości, w ogromie swego miłosierdzia wymaż moją nieprawość! 4. Obmyj mnie całkowicie z mojej winy i oczyść mnie z mojego grzechu. 5. Znam bowiem moją nieprawość i nieustannie pamiętam o swoim grzechu. 11. Nie zwracaj już uwagi na moje grzechy i wymaż wszystkie moje przewinienia. 12. Boże, stwórz we mnie czyste serce i odnow we mnie moc ducha. 13. Nie odtrącaj mnie od swego oblicza, nie odbieraj mi swojego świętego

ducha. 14. Przywróć mi radość Twojego zbawienia - niech wstąpi we mnie duch ochoczy!

Mamy ten przywilej jako uczniowie Jezusa, aby wyznawać nasze grzechy, a Bóg, który jest wierny i sprawiedliwy, odpuści nam i oczyści z wszelkiej nieprawości (1 J 1,8-9). Spowiadajmy się Bogu wszechmogącemu, tak wspólnie wołając:

Modlitwa spowiednia

Wszechmogący Boże, miłosierny Ojcze! * Ja biedny, nędzny, grzeszny człowiek * wyznaję przed Tobą wszystkie grzechy i przewinienia moje, * popełnione myślą, mową i uczynkiem * którymi zasłużyłem na Twe doczesne i wieczne kary. * Żałuję za nie szczerze, i z całego serca, * i proszę Cię dla niezgłębionego miłosierdzia Twego, * i dla niewinnej i gorzkiej męki i śmierci * umiłowanego Syna Twego Jezusa Chrystusa, * bądź mnie niegodnemu, grzesznemu człowiekowi łaskaw i miłościw, * odpuść mi wszystkie grzechy moje * i dopomóż łaskawie przez moc Ducha Twego Świętego * do poprawy życia mego. * Amen.

• Pieśń 144

1. O Jezu, grzechy swoje Na Ciebie złożyć śmiem. Ty płacz i ciężkie znoje uciśniesz, dobrze wiem. Tyś na mych grzechów rany przyłożył zbawczy lek. Dziś w Twojej krwi przelanej jam bielszy niżli śnieg.

2. Dość długo duszę moją ogarniał czarny mrok, dość długom bez pokoju był pełen bied i trwóg. Dziś jasność z krzyża święta przyświeca duszy mej. Nie lęka się, bo zdjęta na zawsze klątwa z niej.

3. O Jezu, słońce moje, cóż ja Ci za to dam, żeś te okrutne boje Przecierpiał za mnie sam? Nie żądasz srebra, złota, Ty tylko serca chcesz, Tyś cel mój, ma tęsknota, bierz mnie, Miłości, bierz!

• LITURGIA KOŃCOWA

• Modlitwa powszechna Kościoła:

Święty Boże, przychodzisz dziś do naszych domów z Słowem otuchy. Dziękujemy Ci, za Twoje poświęcenie. Powierzamy Ci nasze niepokoje i składamy w Twoje dłonie nasze nadzieje. Tych, których rozdzielił dziś los Ty połączysz na nowo. Chorych uzdrowisz a cierpiących przygarniesz do siebie. Objawiłeś nam Panie swoją bezgraniczną miłość w Jezusie, który chociaż był w postaci Bożej, poniżył samego siebie aż do śmierci krzyżowej i pamiątkę swojego cierpienia pozostawił w Sakramencie Ołtarza. Z tęsknotą oczekujemy dnia, w którym będziemy mogli spotkać się przy Twoim Stole i połączyć z Tobą. Panie Jezu, Ty o nikim nie zapominasz, o każdym pamiętasz, a my dobroć Twoją ciągle na nowo sobie przypominamy i opowiadamy. Święte jest imię Twoje, bo jedynie Ty jesteś godzien chwały, czci i uwielbienia. Udziel nam Panie codziennej siły i wytrwałości, abyśmy wspierali naszych bliskich oraz sami wsparcia doznawali. W trudnym czasie rozłąki, zwracamy się do Ciebie, który jednoczysz wszystkich rozproszonych. Boże, prosimy Cię także, abyśmy jak najszybciej mogli stać się uczestnikami wspólnoty Stołu Pańskiego. Teraz zaś naucz nas Zbawicielu abyśmy posiadli umiejętność odpuszczania wszystkich grzechów i przewinień naszym bliźnim, aby nic nie stało na przeszkodzie pojednaniu, serdecznej miłości i wzajemnej służbie. Ty otwierasz swoje serce ojcowskie przed tymi, którzy tak czynią i odpuszczasz grzechy przebaczącym winy bliźnich.

Nie opuszczaj nas, chroń od wszystkiego złego na duszy i ciele. Chorych i umierających posilaj mocą Ducha Swego, który zawsze skutecznie działa za sprawą Twojej łaski. Zachowaj nas w jedności Kościoła, w którym wraz z aniołami i zastępami niebieskimi wielbić i chwalić Cię chcemy na wieki.

Wysłuchaj nas dla zasługi krzyżowej Syna Twojego, Jezusa Chrystusa Pana i Zbawiciela naszego. Twoimi jesteśmy i Tobie powierzamy nasze sprawy. Jako Twoje dzieci Panie wołamy:

Ojcze nasz, któryś jest w niebie, * święć się imię Twoje, * przyjdź Królestwo Twoje, * bądź wola Twoja, * jako w niebie, tak i na ziemi. * Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj, * I odpuść nam nasze winy, * jako i my odpuszczamy naszym winowajcom, * I nie wódź nas na pokuszenie, * ale nas zbaw ode złego. Albowiem Twoje jest Królestwo i moc, i chwała na wieki wieków. Amen.

• **Błogosławieństwo**

Przyjmijcie Boże błogosławieństwo:

Niech ci błogosławi Pan i niechaj cię strzeże; Niech rozjaśni Pan oblicze Swoje nad tobą i niech ci miłościw będzie; Niech obróci Pan twarz Swoją ku Tobie i niech ci da pokój. Amen. (4 Mż 6, 24-26)

Amen.

(znak krzyża)

• **Pieśń 552**

1. Na skale Kościół stoi, a skałą Chrystus Pan, więc gromów się nie boi ni piekieł groźnych bram. Sam Chrystus nam go stworzył, swą krwią umocnił Go, w nim twierdzą swą założył, by zwalczyć grzech i zło.

2. Narody całej ziemi gromadzi ze wszech stron i prawdzie Chrystusowej wśród nich buduje tron. On ludziom dobrej woli chce pokój Boży siać i goić to co boli, otuchę w serca wlać.

3. On strzeże na serc roli ziarn, które zasiał Bóg, pilnuje, by kąkoli nie plenił w nocy wróg. O Chryste, w swym Kościele Ty sam Pasterzem bądź! Ty stój na jego czele i Duchem Świętym rządz!